

KÜRDİSTAN SOSYALİST PARTİSİ

(PSK)

ÖZGÜRLÜK YOLUNDA 50 YIL ONURLU VE KESİNTİSİZ MÜCADELE

Ortadoğu'da 200 yılı aşkın bir süredir devam eden Kürd özgürlük hareketinin siyasi alandaki önemli aktörlerinden birisi Kürdistan Sosyalist Partisi, Kürtçesi Partîya Sosyalîst a Kurdistan (PSK) dir.

Kürdistan Sosyalist Partisi (PSK) bu yıl 50 yaşına giriyor.

Emperyalistler ve bölge devletleri tarafından dörde bölünen Kürdistan'ın en büyük parçası olan, sömürgeciler tarafından bilinçli bir şekilde geri bıraktıran, feodalite ve aşiret yapısının güçlü olduğu Kuzey Kürdistan'da, 50 yıl gibi bir süre ayakta kalmak ve bir gün dahi mücadeleden geri durmamak önemlidir. Bu, PSK'nin programının, ülke ve dünya gerçeklerini dikkate alan gerçekçi, dinamik ve yeniliklere açık politikasının ve kadrolarının fedakârlığının ürünüdür.

PSK kurulduğu andan itibaren dogmatik anlayıştan uzak durdu. Programını, strateji ve siyasetini, evrensel, bölgesel ve yerel gelişmeleri dikkate alarak yeniledi. Elinizdeki broşür kuruluşundan bugüne geçirdiği köklü değişiklikleri de dikkate alarak PSK'yi bir bütün olarak tanıtmayı amaçlamaktadır.

1960'lı yıllarda, Kuzey Kürdistan'da, ulusal demokratik kimlikli illegal Kürdistani partilerin kuruluş süreci başlamış ve bu yönde mücadele devam ediyordu. Bu siyasi örgütlenmelerin dışında kalan, Türk sosyalistleriyle Türkiye İşçi Partisi (TİP) saflarında birlikte mücadele eden bazı sol Kürd aydınları, kendi aralarında, ulusal kurtuluşun sosyalizm ile taçlandırılması için neler yapılması gerektiğini tartışıyorlardı.

Bu tartışma ve arayış, 12 Mart askeri darbesi sonrası, özellikle Diyarbakir Askeri Cezaevi'nde kalan Kürd aydınları tarafından daha yoğun biçimde sürdürüldü ve Kürt sosyalistleri arasındaki ilk gruplaşmalar bu dönemde başladı. O dönemde yurtdışında sürgünde bulunan PSK'nin kurucu Genel Sekteri Kemal Burkay, yazdığı "Türkiye Şartlarında Kürd Halkının Kurtuluş Mücadelesi" adlı broşür ile bu tartışmalara derinlik kazandı. Burkay'ın dile getirdiği görüşler diğer birçok kesim tarafından da benimsendi.

1974 yılını 1975 yılına bağlayan 31 Aralık gecesi, Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da yürütülen demokrasi ve ulusal kurtuluş mücadelesinde yer alan, bu mücadele sırasında birbirini tanıyan ve Kürd sosyalistlerinin ayrı örgütlenmesi gerektiğine inanan 7 Kürd aydını; Kemal Burkay, Ziya Acar, Yılmaz Çamlıbel, Faruk Aras, Mehdi Zana, İhsan Aksoy ve Veysel Çamlıbel Türkiye Kürdistan Sosyalist Partisi (TKSP), Kürtçe ismiyle Partîya Sosyalîst a Kurdistana Türkiye (PSKT)'yi illegal olarak kurdular. (PSKT, 1992 yılında yapılan 3. Kongre'de partinin ismindeki "Türkiye" ifadesinin çıkartılması ardından PSK olarak yoluna devam etti.)

Partinin illegal olarak kurulması bir tercih değil, zorunluluktandı. Çünkü o dönemde bırakın Kürdistan adıyla bir partinin kurulması, Kürd ve Kürdistan kelimelerini kullanmak yasaktı, yıllarca cezayı göze almayı gerektiriyordu.

PSK, nihai amacı Kürdistan'da sosyalizmi kurmak olan, ancak esas olarak ulusal kurtuluşu önceleyen bir parti olarak kuruldu. Kurulduğu dönemdeki ulusal, bölgesel ve uluslararası siyasi şartlar, PSK'nin örgütsel yapısını, siyasi programını ve mücadele seyrini belirledi.

PSK'nin kurulduğu dönemde, özgürlük, eşitlik ve adalet taleplerinin yüksek sesle haykırıldığı iki kutuplu dünyadaki siyasal, sosyal ve ekonomik gelişmeler, ABD ve SSCB tarafından belirleniyordu. Bir yandan emperyalistlerle yerli işbirlikçilerinin oluşturduğu kutup, öte yandan başını SSCB'nin çektiği sosyalist sistem, işçi sınıfının ekonomik ve siyasal hakları için kapitalizme karşı yürüttüğü mücadele, Ortadoğu, Uzak Asya, Afrika ve Latin Amerika'da ezilen halkların anti emperyalist ve anti sömürgeci ulusal kurtuluş mücadeleleri...

Ülkemiz Kürdistan'ın yer aldığı Ortadoğu, ABD-SSCB çekişmesinin derin bir biçimde yaşandığı, kaos ve iç savaşın rutin hale geldiği bir yerdir. Sadece PSK değil, tüm Kürdistanlı yurtsever örgüt ve partiler bu çekişmeden ve Ortadoğu'nun kaotik yapısından etkileniyordular; etkileniyorlar.

PSK, siyasi tavrını belirlerken, Kürdistan'ın Kürd halkının iradesine rağmen, emperyalistler ve sömürgeci işbirlikçileri tarafından dörde bölünmesini ve neden olduğu sonuçları hep dikkate aldı. Söz konusu bölünmenin siyasal, sosyal ve kültürel sonuçlarının farkındaydı.

Evet, Kürdistan tek ülke, Kürdler de tek halk. Ama bölünmenin sonucu ve egemen devletlerin yapısına bağlı olarak her parçada, o parçaya özgü toplumsal, siyasal ve kültürel gelişmeler yaşandı. Ulusal kurtuluş mücadelesi her parçada farklı biçimlere büründü ve farklı siyasi yapılar ortaya çıktı.

PSK, başından itibaren Kürdistan'ın parçalı yapısı ve neden olduğu sonuçları göz önünde tuttu. Tüm Kürdistan'da tek bir siyasi parti ve tek bir ulusal hareket fikrini benimsemeyen PSK, her parçadaki özgürlük hareketinin kendi koşullarına uygun bir seyir izleyeceğine vurgu yaptı. Parçaların ve her parçadaki ulusal kurtuluş hareketlerinin içişlerine karışılmasına karşı çıktı, parçalar arasında dayanışmayı savundu.

PSK, tüm Kürdistan'daki siyasi yapıların içinde yer aldığı bir Ulusal Kongrenin gerekli olduğuna inandı, inanıyor. Partimiz 1980'li yıllardan itibaren bu amaçla yapılan tüm girişimlerin içinde yer aldı. Bu girişimler, ne yazık ki bazı örgütler arasında yaşanan gerginlikler, sömürgeci devletlerin müdahalesi ve Raperin ve daha sonrası yaşanan kardeş kavgası gibi daha önemli gelişmelerin gündeme gelmesi nedeniyle başarıya ulaşamadı. Ama bu gereklilik bugün de varlığını koruyor. PSK, bu konuda aceleci davranılmaması, adım adım ilerlenmesi gerektiğine inanıyor.

Temel amacının Kuzey Kürdistan'da ulusal kurtuluşu sağlayıp, eşitlik temelinde bir toplum kurmak olan PSK, her zaman diğer parçalara ilişkin görevlerinin bilincinde oldu, yurtsever Kürd örgütleriyle kardeşçe ilişkiler kurdu, ulusal kurtuluş mücadelelerine desteğini sundu.

Partimizin, bu alanda gösterdiği performans ve yaptıkları bizim için gurur nedenidir.

PSK'nin Nitelikleri

PSK, Kürdistanlı bir partidir, öncelikle Kürd halkının kendi kaderini eline almasını, kendi ülkesinde nasıl yaşayacağına kendisinin karar vermesini, bir başka ifade ile Kürdlerin devletleşmesini savunur ve bunun için mücadele eder.

Diğer tüm halkların olduğu gibi Kürdlerin de kendi devletlerini kurma hakkı tartışılmaz.

Kuzey Kürdistan'da Kürd halkı kaderini iki biçimde eline alabilir. Bunlardan birincisi bağımsız devlet haline gelerek, ikincisi ise TC sınırları için Türklerle birlikte demokratik birlik kurarak. PSK bu birliğin eşit haklara sahip iki cumhuriyetli federatif bir yapının kurulmasıyla gerçekleşeceğine inanıyor ve savunuyor. Bir başka ifade ile Kürdler de her alanda Türklerle eşit haklara sahip olmalıdır.

Kürd halkının özgürlüğüne ulusal kurtuluş mücadelesiyle ulaşabileceğine inanan ve programını bu anlayış üzerine inşa eden PSK, gerçekçidir, kurtuluş için kararlı bir mücadelenin yanı sıra, ülke ve bölge şartlarını dikkate alan, Kürdistan gerçeklerine uygun bir strateji ve anlayışa sahip olmanın gerektiğine inanıyor.

Uluslararası durumu, Ortadoğu, Türkiye ve Kürdistan'ın içinde bulunduğu şartlara dikkate alan Partimiz, Türkiye'de Kürd sorununun çözümü için federasyon formülünü önermektedir: Türklerin sahip olduğu tüm siyasi hakların kürdlere de tanınması temelinde bir federasyon. Kuzey Kürdistan'da Kürd halkının iradesini yansıtan bir Kürdistan Parlamentosu ve hükümeti olmalıdır.

Başlangıçta birçok Kuzey Kürdistanlı yurtsever örgüt, Kürd sorununa çözüm için önerdiğimiz federasyon tezine karşı çıktılar, işbirlikçilikle, uzlaşmacılıkla, reformistlikle suçladılar. Ama PSK bu önerisine kararlıca sahip çıktı ve her platformda savundu. Öyle ki bugün Kuzeyli Kürd örgütlerinin çoğu federasyon konusunda hemfikirler. Kürd yurtsever hareketinin federasyon çözüm önerisinde ortaklaşmasında Partimizin katkısı büyüktür ve bu durum bizim için bir övünç kaynağıdır.

PSK, özgürlükçü, yurtsever, demokratik ve sosyalist bir partidir. PSK Kürdistan emekçilerinin, orta sınıfın, dar gelirli ve zayıf katmanların, aydınların, demokrasi, özgürlük ve eşitlikten yana olan bütün kesimlerin partisidir. Kürdistan'da yaşayan bütün etnik ve dini azınlıkların temel hak ve özgürlükleri için mücadele eder. PSK, Kürd sorununun toplumumuzun sadece bir kesiminin değil, Kürd halkının bütün katmanlarını kapsayan bir ulusal sorun olduğu bilinciyle hareket eder.

Ulusal Birlik Ve PSK

Kürd sorununun çözümü için, tüm yurtsever kesimlerin ortak ulusal talepler temelinde işbirliği yapmaları hava kadar, su kadar gereklidir.

Bu, yani yurtsever güçler arasında birliğin sağlanması hep siyasi gündemimizin ilk sıralarında yer aldı. Bu alanda yoğun mesai harcayan Partimiz, övünç duyduğumuz bir pratiğe sahiptir. Öyle ki Kuzey Kürdistan'da, PSK'nin içinde yer almadığı bir birlik ve birlik uğruna yürütülen çalışma yoktur.

12 Eylül öncesi, PSK, DDKD ve KUK'un Ulusal Demokratik Güçbirliği (UDG)yi kurmasıyla başlayan bu süreç, 1981-1984 yılları arasında 5 yurtsever örgütün birlikte yürüttüğü HEVKARI çalışmasıyla devam etti.

1988 yılında 8 yurtsever parti ve yapı ile birlikte Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü (TEVGER)'i kuran PSK, 1993 yılı Mart ayında cesaretli ve önemli sonuçlara yol açan bir adım atarak PKK ile protokol imzaladı.

İmzalanan PSK-PKK protokolü, yurtsever güçlerle ile PKK arasında, PKK'den kaynaklı gerginliklerin nisbi yumuşamasına neden oldu. Bu süreçte aralarında PKK'nin de olduğu 12 Kuzey Kürdistanlı siyasi örgüt ve yapı, ulusal cephe oluşturulmasını amaçlayan bir çalışmayı yürüttüler.

PKK'nin hegemonyacı ve dayatmacı tavrı nedeniyle başarıya ulaşamayan cephe çalışmasının devamı olarak, 1995 yılında Kürd partileri, Kürdistanlı Örgütler Platformu'nu oluşturdu. Platform, 1999 yılında adını Kuzey Kürdistan Ulusal Platformu (PNK-Bakur) olarak değiştirerek çalışmalarını sürdürdü.

Aynı süreçte partimizin kararlı ve ısrarlı çabaları sonucunda, Avrupa'da faaliyet yürüten KOMKAR ve benzeri örgütleri kapsayan Avrupa Kürdleri Demokratik Örgütler Koordinasyonu

(DEM KURD) kuruldu. Bunu takiben Avrupa'nın değişik ülkelerinde yaşayan aydınların oluşturduğu İNİSİYATİF, DEM-KURD ve PNK-Bakur'u kapsayan Avrupa Kürd Platformu (PLATFORM) oluşturuldu.

Legal Demokratik Mücadele ve PSK

Zorunlu nedenlerden dolayı illegal olarak kurulan Partimiz, hiçbir zaman illegaliteyi fetişleştirmedir. İlegal mücadelenin olumsuz, legal mücadelenin olumlu yönlerinin bilincinde olan PSK, bu mücadele biçimine gereken önemi verdi. Kendi adı ve programıyla legale çıkmak ve mücadeleyi bu alanda sürdürmek her zaman hedeflerimizin arasında yer aldı.

Partimiz, sadece siyasi alanda değil, yayın, kültürel faaliyetler, demokratik ve sivil toplum alanlarında da, var olan demokratik haklardan yararlanarak çalışma yürüttü. PSK, dönemin verili şartlarının sunduğu imkanlardan, ulusal demokratik mücadeleyi geliştirmek için yararlandı.

Basın yayının halkın bilinçlendirilmesi, örgütlenip harekete geçmesi konusundaki öneminin bilinciyle hareket eden PSK, bu alanda mevcut demokratik ortamı, Kürd halkının bilinçlendirilip örgütlenmesinde kullandı. Kürd sorununu temel alan yayın faaliyetlerinde bulundu. Halkın, Kürdistan'ın ekonomik yapısını, siyasi statüsü ve tarihi konusunda bilinçlenmesine, Kürd kültürünün tanınip gelişmesine önemli katkılar sunan dergi ve gazeteler yayınladı.

1975 yılı haziran ayında yayınına başladığımız aylık Özgürlük Yolu dergisi ile 1977 yılında yayın hayatına soktuğumuz 15 günlük Kürdçe-Türkçe Roja Welat gazetesi, 12 Eylül'den kısa bir süre önce, sıkıyönetim şartlarında yayınladığımız Özgürlük gazetesi bu alanda öncü rol oynadılar. Adeta bir okul işlevi gördüler.

Söz konusu yayınlar sadece Kürdlük bilincinin kitleler içinde yer edinmesine, Kürd kültürünün gelişmesine, Kürdçe yazıp-okumanın yaygınlaşmasına vesile olmadılar. Aynı zamanda Türkiye'de kamuoyunun, Kürdistan'ın siyasi statüsü, sömürge yapısı, vb. konularda bilgilendirilmesine yardımcı oldular. Bu konuları Türk sol siyasi çevrelerle tartıştılar.

Özgürlük Yolu dergisinin yayın süreci 12 Eylül faşist döneminde kesintiye uğrasa da, PSK Özgürlük Yolu dergisini Kürtçe Riya Azadi ismiyle Parti Merkez Komitesi Organı olarak yayınlamayı sürdürdü. Riya Azadi, 1991 yılı haziran ayına kadar 139 sayı yayınladı.

Özgürlük Yolu dergisinin misyonunu değişen Türkiye şartlarında üstlenen ve ilk sayısı Aralık 1989 tarihinde yayınlanan Deng Dergisi bugün de yayınına devam ettiriyor.

Deng Dergisi'nin yanı sıra, 1990'dan itibaren yayınlanan Azadî, Dengê Azadî, Ronahî, Hêvî, Roja Teze, Dema Nû gibi haftalık gazeteler Kürd basın ve yayıncılık mücadelesinde önemli iz bıraktılar.

Deng Yayınları, aralarında Kürd klasiklerinin, Kürd sorunuyla ilgili araştırmaların, Kürd tarihi ve edebiyatı ilgili olanlarının da bulunduğu yüzlerce eser yayınladı.

PSK, sadece Kürd sorununun çözümüyle ilgilenmedi. Aynı zamanda Türkiye'deki demokrasi mücadelesinde, emekçilerin hak ve özgürlük mücadelesinde yer aldı. PSK'li kadrolar bu mücadeleyi yürüten sendikaların, demokratik kitle örgütleri ve mesleki kuruluşların örgütlenmesinde ve yönetiminde yer aldılar.

Dönemin en güçlü öğretmen örgütü olan TÖB-DER'in merkezi yönetiminde yer alan PSK'li kadrolar, memurların örgütü TÖM-DER ve Sağlık emekçilerinin örgütü TÖS-DER'de etkin bir konuma ulaştılar.

PSK'nin yoğun çabaları sonucu, dönemin 200 bin üyeli öğretmen örgütü TÖB-DER, düzenlediği Demokratik Eğitim Kurultayı'nda "içerikte demokratik biçimde ulusal eğitim" kararı alındı. Aynı zamanda Kürtçe eğitim hakkı anlamına gelen bu karar, aralarında DİSK, Türkiye Yazarlar Sendikası, Halk Evleri'nin de bulunduğu 40'a yakın, dönemin etkin ve güçlü demokratik örgütleri tarafından desteklendi.

Partimiz, Türkiye'de yapılan yerel ve genel seçimleri, Kürd halkının haklı taleplerinin dile getirildiği bir platform olarak gördü, taraf oldu. 1970 yıllarda yükselen milliyetçiliğe, faşist baskılara karşı demokrasi güçlerinin yanında yer aldı, günün koşullarına uygun gerçekçi tavır belirledi.

Yerel yönetimlerin güçlendirilmesine ve yerinde yönetime önem veren PSK, Kuzey Kürdistan'da yapılan belediye seçimlerine büyük önem verdi; bağımsız adaylar göstererek taraf oldu. 1977 yılında Diyarbakir Belediye Başkanlığı, 1979 yılında da Ağrı Belediye Başkanlığını kazandı. Bu sadece Kuzey Kürdistan'da değil, aynı zamanda Türkiye'de bir ilkti.

Legal demokratik kurumların kitleler ile bağ kurmasındaki öneminin bilincinde olan PSK, Kürd gençliğinin örgütlenmesinde de önemli çalışmalara imza attı.

Gençliğin toplumsal mücadeledeki konumunun ve dinamik yapısının bilinciyle hareket eden PSK, gençliğin sahip olduğu potansiyelin doğru kanallardan ulusal kurtuluş mücadelesine aktarılmasını her zaman önemsemi.

Bu anlayışla Başta Diyarbakir, Van, Ağrı, Bitlis, Siirt, Bingöl, Hakkari, İstanbul, Ankara, İzmir olmak üzere Kuzey Kürdistan ve Türkiye'nin 22 il ve ilçesinde Devrimci Halk Kültür Dernekleri (DHKD)'nin kurulmasına öncülük etti.

Kısa sayılabilecek bir sürede öğrenci, işçi ve köylü gençlik arasında hızla yaygınlaşan DHKD'ler, sadece PSK kadrolarının yetiştiği birer eğitim kurumu olmadılar. DHKD'liler PSK'nin tüm etkinliklerinde ön saflarda yer almakla yetinmediler, aynı zamanda demokratik mücadelenin içinde yer aldılar. Ulusal baskıya, zulme, zamlara, yoksulluk ve yolsuzluklara karşı verilen mücadelenin birer parçası oldular.

DHKD'ler, siyasi alanda faaliyetlerinin yanı sıra, kültür ve sanat alanında önemli çalışmalara imza attılar. DHKD'ler bünyesinde oluşturulan tiyatro, müzik gurupları yaptıkları çalışmalarla Kürd kültürünün tanıtılmasına hizmet ettiler. O dönemde yapılan kültürel ve siyasi gecelerin kültür yükü DHKD'lerin omuzundaydı. Kuzey Kürdistan ve Türkiye'nin Batı kesiminde ilk kitlesele Newrozu kutlamak onuru DHKD'lerindir.

1990 yıllarında, PSK kadrolarının öncülüğünde, başta Amed ve İstanbul olmak üzere birçok il ve ilçelerde kurulan Halk Kültür Dernekleri (HKD), DHKD'nin mücadelesini yeni şartlarda yürüttüler; DHKD geleneğini yaşattılar.

HKD'lerin yürüttüğü mücadele, İstanbul'da Stran Kültür Merkezi, Diyarbakir ve Ağrı'da ÇIRA Dernekleri vasıtasıyla yeni bir boyut kazandı. Diyarbakir'da çıkan Govend Dergisi kültür ve edebiyat alanında yeni heyecan yarattı.

Legal Siyasi Alan ve PSK

12 Eylül faşist döneminin nispeten gerilemesi, dünya ve Türkiye’de siyasi şartların değişmesi, Türk ve Kürdlerin içinde yer aldıkları legal ve demokratik bir partinin kurulmasını gündeme getirdi.

Bu fikri, ilk olarak kurucu Genel Sekreterimiz Kemal Burkay, Deng dergisinde yayınlanan bir makalesiyle Türkiye ve Kuzey Kürdistan’ın siyasi gündemine soktu. Başlangıçta Kürd cephesinde “pasifizm, teslimiyetçilik, parlamentarizm, Kürd sorununun çözümünü TBMM’nin insafına terketme” vb. haksız ve temelsiz eleştirilere hedef olan bu görüş, Partimizin kararlı duruşu neticesinde, zamanla geniş yurtsever kesimlerin ortak görüşü haline geldi.

Bu alanda yürütülen çalışmaların ilk ürünü 1990 yılında kurulan Halkın Emek Partisi (HEP) oldu. HEP, farklı görüşlere sahip deneyimli ve birikimli Kürd aydınlarının katılımıyla kısa sürede kitleleşti.

HEP PKK’nin hegemonyacı tavrı yüzünden uzun ömürlü olamadı, dağıldı.

HEP’i 1993 yılında kurulan Demokrasi Partisi (DEP) takip etti. DEP de HEP’in akıbetine uğradı, totaliter, tekelci ve hegemonyacı siyasi anlayışların kurbanı oldu.

DEP’i sırasıyla Demokrasi ve Değişim Partisi (DDP), Demokrasi ve Barış Partisi (DBP) ve Hak Ve Özgürlükler Partisi (HAK-PAR) takip etti. DDP ve BDP ağırlıkla PSK kadrolarının oluşturduğu partilerdi. HAK-PAR ise PSK’li kadroların yanı sıra değişik yurtsever Kürd örgütlerinden gelenlerin içinde yer aldığı bir parti olarak kuruldu.

PSK, Türkiye’de bu alanda ilk olan Kürt Kültür ve Araştırma Vakfı (KÜRT-KAV)’ın kuruluşu ve çalışmalarında aktif bir biçimde yer aldı. Kürd yurtseverlerin oluşturduğu ve önemli çalışmalara imza atan KÜRT-KAV, inişli çıkışlı bir yolu kat ederek bugün de çalışmalarına devam ediyor.

Vazgeçilmez İlkemiz; Parti İçi Demokrasi

İllegal mücadelede en çok önemsenen konulardan birisi de örgütsel yapıyı korumaktır. Bu nedenle örgüt içi demokrasi ve kararların demokratik biçimde alınması konusu ikinci planda kalır. Buna karşın illegal olarak kurulup mücadele eden bir parti olduğu halde PSK, kendi iç işleyişinde, kararların alınması sürecinde olabildiğince demokratik davrandı.

Partimiz, kongrelerde alınan kararlar ve tüzük hükümleri uyarınca yönetildi. Tabanın geniş katılımıyla alınan kararlar, yukarıdan aşağıya doğru hiyerarşik yapı içinde hayata geçirildi. Tartışma adabı ve eleştiri özgürlüğü vazgeçilmez değerlerimiz oldu.

Bu açıdan 1992 yılında gerçekleştirilen PSK 3. Kongresi partimizin tarihinde önemli bir dönüm noktası teşkil eder. 3. Kongre’de Partimizin adındaki “Türkiye” sözcüğü kaldırılıp partinin PSK olan kısa ismi PSK olarak değiştirildi. Öte yandan 1989 yılında Sovyetler Birliği’nin dağılması ve reel sosyalizmin çökmesi ardından PSK 3. Kongresi’nde parti programımızda sosyalizme ilişkin radikal değişiklikler yapıldı. Parti programımızda yer alan “proletarya diktatörlüğü” tezinden vazgeçilerek sosyalizmin barışçıl ve demokratik inşası yaklaşımı benimsendi. Parti programında yapılan bütün bu önemli değişiklikler farklı tarihlere yurtdışında düzenlenen Parti konferanslarında ve ülkede parti tabanında tartışılmış ve bilahare gerçekleştirilen kongrede karar haline getirilmiştir.

PSK, illegalitede kaldığı 40 yıl içinde 10 kongre yaparak bu alanda coğrafyamızda görülmeyen bir başarıya imza atmıştır. Bugüne kadar ayakta kalmamızın ve mücadelemizi kesintisiz biçimde yürütmemizin nedenlerinden birisi de, demokratik merkezîyetçilik ilkesine uymamız ve parti içi demokrasiyi olabildiğince işletmemizdir.

Demokrasi Mücadelesi Ve PSK

Türkiye’de Kürd sorununu yaratan iktidardaki partilerin politikası değil, devletin Türk-İslam sentezi üzerinde şekillenen tekçi anlayışıdır. Bu nedenle iktidarların değişmesi beraberinde Kürd sorunun çözümü getirmez.

Kürd sorununu yaratan sömürgeci devletin kendisidir, nasıl yönetildiği değil. Bununla birlikte devletin yönetim biçimi Kürd ulusal hareketinin kurtuluş için izleyeceği yolu belirlemede etkili oluyor.

PSK demokrasiye inanan, demokrasi mücadelesini önemseyen bir partidir. Demokrasinin Kürd sorunun barışçıl çözümüne kolaylaştıracağına inanır.

Değerli dostumuz şehid Dr. Qasımlo’nun “en kötü demokrasi en iyi diktatörlükten daha iyidir” söylemini hep önemsedik.

PSK Kuzey Kürdistan’daki ulusal kurtuluş mücadelesinin, Türkiye halklarının demokrasi ve değişim mücadelesiyle olan doğal ilişkisine önem veriyor. Bu nedenle de PSK;

Kuruluşundan itibaren, Türkiye’de yürütülen demokrasi mücadelesinde yer aldı, yapılan seçimlerde gericiler ve faşistlere karşı demokrasiden yana olanların yanında durdu,

Türkiye’nin demokratikleşmesine katkı sunacağını inandığı Türkiye’nin AB üyeliğini destekledi,

İktidarın ilk yıllarında AK Parti’nin demokrasi yönünde attığı adımları destekledi;

Tekçi ve Kemalist sistemde delik açacağı, Kürd sorunun diyalog yoluyla ve barışçıl çözümüne yardımcı olacağı inancıyla, Anayasa değişikliği için yapılan referandumlarda değişimden yana tavır koydu,

Kürd sorununa dair görüşlerini ve çözüm için hazırladığı projeleri Türkiye’nin demokrasiden yana olan güçlerine anlatmak ve desteklerini anlatmak için onları sık sık ziyaret etti,

Kurulan barış ve demokrasi inisiyatiflerini sürekli destekledi; destekliyor,

Ve demokrasiden yana olan güçlere, Kürd sorunu çözülmeden ülkeye demokrasi, huzur ve güvenin gelemeyeceğini anlatma çabası içinde oldu.

Uluslararası Politikamız

Barış, insan hak ve özgürlükleri, azınlık haklarının korunması, toplumsal adalet ve doğanın korunması gibi değerler tüm insanlığın ortak değerleridir. Mücadelesinde bu değerleri içselleştiren PSK, uluslararası düzlemde bu değerler için verilen mücadelenin bir parçasıdır ve bu mücadele içinde olan güçleri dost olarak görmektedir.

Kürd meselesi, sadece sömürgeciler ile halkımız arasında olan bölgesel bir sorun değildir, aynı zamanda bir devletlerarası sorundur. Başta ABD olmak üzere, AB, Rusya ve öteki büyük devletler de Kürd meselesinde taraftırlar. Sömürgeci devletler Kürd halkının ulusal demokratik mücadelesini bastırmak için her zaman birlikte davrandılar, işbirliği yaptılar, paktlar oluşturdular. Büyük devletler ise, son dönemlere kadar sömürgeci devletlerin yanında yer alarak, askeri, mali ve siyasi destek sunarak Kürd sorununun çözümsüz kalmasına yardım ettiler.

İç çatışmalar ve savaşın eksik olmadığı, süper güçlerin hegemonyalarını kurmak amacıyla kıran kırana bir mücadele yürüttüğü Ortadoğu’da barışın sağlanmasının, huzur ve güvenin tesis edilmesinin şartlarından birisi, hatta olmazsa olmazı, Kürdistan’ın özgürleşmesi ve Kürd

halkının ulusal demokratik haklarına kavuşmasıdır. Çünkü dört devleti ilgilendiren Kürd sorununu şiddet yoluyla çözme istemi, Ortadoğu'daki istikrarsızlığın temel nedenlerinden birisidir. Günümüzde Kürd sorunu çözülmeden Ortadoğu'ya huzur ve güvenin gelmeyeceği, barışın sağlanmayacağı gerçeği, bugün daha geniş bir kesim tarafından kabulleniliyor ve dile getiriliyor.

PSK politikasını Kürdistan'ın ve Ortadoğu'nun şartlarını ve uluslararası gelişmeleri dikkate alarak belirliyor. Bölgenin barışsever, ilerici ve demokrat güçleriyle iyi ilişkilerin, ulusal kurtuluş mücadelesinin başarısı için zorunlu olduğunu biliyor.

PSK Ortadoğu'da yaşayan halkların birbirine dost olduğuna, özgür bir ortamda, karşılıklı çıkarlara dayanan iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde huzur ve güven içinde yaşayabileceklerine inanıyor.

PSK, uluslararası planda yaşanan çatışma-çekişme ve uzlaşların, Kürd ulusal kurtuluş mücadelesini derinden etkilediğinin bilincindedir. Bu nedenle dünya ölçeğinde yaşanan değişimle, küreselleşme süreciyle uyumlu adımlar atmanın, uluslararası rüzgara karşı değil, onu arkasına alarak yürümenin Kürdlerin çıkarına olduğunu savunuyor.

PSK, başarı için uluslararası değişim rüzgârlarını arkamıza almak kadar, Kürd ulusal davasına dostlar kazanmamızın çok önemli olduğunun bilincindedir. Bir İrani atasözünde dile getirilen "bin dost az bir düşman çoktur" söylemine olan inancıyla, uluslararası arenada Kürd davasına dostlar kazanmak için çalıştı; çalışıyor.

PSK, bölgede ve dünyada barışın sağlanmasını savunan bir partidir. Çünkü barışa, huzur ve güven içinde yaşamaya, en çok ülkesi işgal altında olan, tüm zenginlikleri talan edilen, her türlü hak talebi baskı ve şiddetle karşılanan, devletin yürüttüğü haksız ve kirli savaşın kurbanı olan Kürdlerin ihtiyacı vardır. Bu nedenle, barış için mücadelenin, özgürlük mücadelesinin kopmaz bir parçası olduğuna inanıyoruz.

Barışçıl Çözümde Israr

Onlarca yıldır ulusal demokratik hakları için mücadele eden Kürd halkı her zaman Kürd sorununun barışçıl çözümünden yana oldu. Taleplerini barışçıl biçimde dile getirdi. Sömürgecilerin halkımızın taleplerini şiddet ve baskıyı daha da artırarak cevap vermesine karşın, halkımız haklı davasından asla vazgeçmedi.

Sömürgeci devletler halkımızın hak taleplerini bastırmak, ülkemizdeki varlıklarını sürdürmek için silaha başvurdular, cihat ilan ettiler, kirli savaş yürüttüler. Kürd halkı da kendisini ve ülkesini korumak için silaha başvurmak zorunda kaldı; savaştı. Bu halkımıza dayatılan ve kaçınması zor olan bir savaştı. Bugün de Kürd halkına savaş dayatılıyor. Halkımızın dayatılan savaşa karşı gösterdiği direniş ise haklı ve meşrudur.

Tüm bunlara karşın, PSK uluslararası gelişmeleri, bölgenin, Türkiye'nin ve Kürdistan'ın durumunu göz önünde bulundurarak Kürd sorununun barışçıl çözümünü önerdi ve kararlı bir biçimde savundu. Çünkü Türkiye'nin uluslararası ilişkileri, NATO üyeliği ve AB'ye üyelik çabaları Kuzey Kürdistan'da silahlı mücadelenin başarı şansını ortadan kaldırdı. PKK'nin 1984 yılından bu yana yürüttüğü silahlı mücadele Kürt halkına yarardan çok zarar verdi. Savaş ve çatışma ortamı Türk devletinin sadece Kuzey'de değil, Güney Kürdistan'da sayısız operasyon ve saldırısına da gerekçe yapıldı.

Diyaspora Ve PSK

Uluslararası bir boyut kazanan, ABD, Avrupa ve diğer büyük güçlerin tarafı olduğu Kürd sorunu açısından diasporanın büyük önemi vardır. Ülkemizin bir parçası olduğu Ortadoğu'daki siyasi değişimlerin iç dinamiklerden ziyade dış dinamiklerin eseri olduğu gerçeği göz önüne alındığından diasporanın ne kadar önemli olduğu daha iyi anlaşılır. Bu gerçeğin bilincinde olan PSK, diaspora çalışmalarına önem verdi, diasporada kalıcı bir yapı oluşturmayı hedefledi ve bu uğurda mücadele etti.

Kürd diasporasının tarihi çok eskilere dayanmıyor. 1950'li yıllarda daha ziyade okumak ve doktora yapmak için Avrupa'ya giden Kürdlerin sayıları az olmasına rağmen Avrupa Kürd Öğrencileri Birliği'ni (KSSE) oluşturdular. Uzun bir süre varlığını ve çalışmaların yürüten KSSE, Güney Kürdistan'da yaşanan PDK-YNK çekişmesi ve çatışmasından etkilendi, bölünme yaşadı ve giderek işlevsiz hale geldi.

1965 yılında ağırlıkta Kuzey Kürdistanlıların oluşturduğu HEVRA adlı örgüt ve yayınladığı RONAHI adlı gazete, yurtdışında özellikle de Almanya'da bulunan Kürdler arasında ulusal bilincin yaygınlaşması için büyük çaba harcadı ve başarılı da oldu. İleride Kurulacak olan KOMKAR, HEVRA ile birlikte davranan Kürd işçi ve öğrenciler tarafından kuruldu. HEVRA'nın çalışmasında yer alan birçok aydın ve öğrenci Partimizin Avrupa, özellikle de Almanya'daki çalışmalarına öncülük ettiler.

1960'lı yıllarda Türkiye'den Avrupa'ya büyük işgücü yaşandı. Avrupa'ya gelenlerin arasında Kürdler de bulunuyordu. Bir dönem Türk işçilerle birlikte hakları için mücadele eden Kürd işçiler, 1970 yılların başından itibaren ayrı derneklerini oluşturmaya başladılar.

Almanya'nın birkaç kentinden kurulan Kürd dernekleri 1979 yılında Almanya'nın Frankfurt kentinde bir araya gelerek kısa adı KOMKAR olan Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu'nu oluşturdular. Sadece işçilerin değil, aydın ve öğrencilerin de içinde yer aldığı KOMKAR, kısa sürede Almanya'nın birçok kentinde örgütlendi, kamuoyu ve resmi kurumlarca tanınan bir örgüt haline geldi.

KOMKAR, başta Almanya olmak üzere, Fransa, İngiltere, Hollanda, Danimarka, İsviçre, İsveç ve Avusturya gibi birçok ülkede örgütlendi. Avrupa'nın değişik ülkelerinde, değişik adlar altında kurulan KOMKAR dernekleri bir araya gelerek KOMKAR-EU'yu oluşturdular.

KOMKAR'lar çalışmalarını iki temel alanda yürüttüler; yürütüyorlar. Bunlardan birisi hiçbir parça ayrımı gözetmeksizin Kürdistan'da verilen ulusal kurtuluş mücadelesine destek sunmak, ikincisi ise Avrupa'da yaşayan Kürdlerin ulusal kimliklerinin kabul edilmesi, göçmenlikten doğan haklarının tanınması için mücadele etmek.

KOMKAR'lar, 12 Eylül faşist rejimine karşı yurtdışında, diğer demokratik örgütlerle birlikte mücadele yürüttüler. Buldukları ülkelerin kamuoyu nezdinde faşist rejiminin insanlık dışı uygulamalarını deşifre etmek amacıyla toplantılar, konferanslar düzenlediler, açlık grevlerine yattılar, diğer demokratik güçlerle birlikte yürüyüşler yaptılar.

12 Eylül rejiminden dolayı Avrupa'ya gitmek zorunda kalan siyasi kadrolarla, Kürdistan'da yürütülen kirli savaş mağdurlarının Avrupa gelmeleriyle yurtdışındaki Kürd kitlesi büyürken, söz konusu siyasi kadroların aktif katılımıyla KOMKAR'ın etkinliği giderek arttı.

KOMKAR Avrupa'daki Kürdlerin ulusal ve sosyal hakları için amansız bir mücadele yürüttü. Yurtdışında doğan çocuklara Kürdçe adlar verme yasağı KOMKAR'ın bu alanda yürüttüğü ve Alman kamuoyunun desteğini alan kampanyalar sonucu kalktı. Eğer bugün Almanya'nın birçok kentinde Kürd çocukları Kürdçe dersini okuyorlarsa, bu başarıdaki aslan payı KOMKAR'a aittir.

Newroz'un yurtdışında kitlesel ve coşkulu bir biçimde kutlanmasında da KOMKAR'ın rolü büyüktür. KOMKAR, Avrupa'da örgütlü olduğu ülkelerde hemen her yıl kitlesel Newroz kutlamaları düzenleyerek bu alanda bir geleneğinin başlatıcısı oldu.

KOMKAR, basın-yayın alanında da önemli işler başardı.

1979 yılı Mart ayında yayınlanmaya başlayan ve 1991 yılı Şubatına kadar Kürdçe-Türkçe olarak 129 sayısı yayınlanan Dengê KOMKAR gazetesi, sayfalarında hem Kürdistan, Türkiye ve Avrupa'da Kürdlerle ilgili haberlere yer verdi, aynı zamanda Kürd dili ve kültürüyle ilgili makale ve araştırmalar, Kürdçe şiir ve hikâyelere yer ayırdı.

KOMKAR Yayınevi, Almanca, Kürdçe ve Türkçe olarak basıp dağıttığı onlarca kitap ve broşürle yurtdışındaki Kürd yayıncılığına zenginlik kattı.

KOMKAR-İsveç özellikle Kürd dili, kültürü ve basını alanında başarılı çalışmalara imza attı. Roja Nu adıyla aylık Kürdçe-Türkçe gazete yayınladı. İlk sayısı Aralık 1978 tarihinde çıkan Roja Nu'nun ilk 43 sayısı, Kürdçe-Türkçe çıktı. 1983 yılından itibaren Kürdçe ve kültür, sanat ve edebiyat dergisi olarak yayın hayatını sürdüren Roja Nu 100 sayıya ulaştı.

Roja Nu dergisinin yanısıra Roja Nu Yayınları, Kürd edebiyatı klasikleri olan, Kürd dili, kültürü, tarihi ile ilgili onlarca kitap yayınlayarak Kürd dili ve kültürünün gelişmesine önemli katkılar sundu.

PSK'li kadrolar, sadece yurtdışındaki işçilerin demokratik örgütlenmesinde değil, aynı zamanda Kürd kadınları ve gençlerinin de örgütlenmesine öncülük etti. Günümüzde de varlığı ve çalışmalarını sürdüren Kürdistanlı Kadınlar Birliği (KOMJIN), Kürdistan Gençler Birliği (KOMCIWAN), PSK'li kadroların çabaları sonucu kuruldu.

Kuruluş çalışmalarını 1986 yılında tamamlayan KOMJIN kadınların ve özellikle de yurtdışındaki Kürd kadınlarının sorunlarının çözüme kavuşturulması için çaba saf etti. Kürd kadınlarının siyasi eğitimi amacıyla seminerler yaptı, konferanslar, sergiler, kültür etkinlikleri düzenledi, uluslararası konferanslara ve festivallere katılarak Kürd kadınlarının sorunlarına tercüman oldu.

KOMJIN bu çalışmalarının yanısıra Jîyan adlı bir kadın dergisi yayınladı. 35 sayı yayınlanan, Kürd kadınlarının özellikle de diasporadaki kadınların yüz yüze oldukları sorunların ve çözüm yollarının değerlendirildiği yazıların yer aldığı Jîyan sayfalarında Kürdçe hikaye, makale ve şiirlere yer vererek, Kürd dili ve kültürüne hizmet etti.

Benzeri çalışmaları yürüten KOMCIWAN, Kürd gençlerinde ulusal bilincin gelişmesi, kürd dili ve kültürünün yaygınlaşması için faaliyet yürüttü, seminerler, konferanslar ve festivaller düzenledi.

KOMCIWAN, Almanya'da, birçok Alman ve yabancı gençlik örgütlerinin içinde yer aldığı Alman Gençlik Örgütü Federasyonu (Deutsche Jugend Organization) ve tüm gençlik örgütleri ve federasyonların çatı örgütü olan Alman Gençlik Konfederasyonu (Deutsche Jugend Ring) yönetimlerinde yer aldı; alıyor.

12 Eylül faşist darbesi sonrası bir kısım kadronun yurtdışına çıkmasıyla birlikte Partimizin Yurtdışı Örgütü'nün çalışmaları hız kazandı. PSK yurtdışı örgütü bir yandan Kürd işçileri, kadın ve gençlerinin demokratik alanda örgütlenmesi için çaba sarf etti, bir yandan da 12 Eylül faşist rejimini yurtdışında teşhir etme amacıyla çalıştı.

Yurtdışı Örgütümüz bu alanda iki önemli çalışmaya imza attı. Bunlardan birincisi TKSP Merkez Komitesi Dış İlişkiler Bürosu tarafından, belirli periyotlarla yayınlanan Türkiye Kürdistanı'nda İnsan Hakları Raporu'ydü. İngilizce ve Almanca hazırlanan ve Kuzey Kürdistan'da yaşanan hak ihlalleri ve devlet zulmünü anlatan Rapor, başta BM ve AB olmak üzere tüm uluslararası kurum ve kuruluşlara iletiliyordu.

Öteki önemli çalışma ise, Kürdistan İnsan Hakları Girişimi tarafından düzenlenen, "Kürdistan'da İnsan Hakları" konulu uluslararası konferansın düzenlenmesidir. 14-16 Nisan 1989 tarihinde Batı Almanya'nın Bremen kentinde, Bremen Parlamentosu Başkanı'nın himayesinde yapılan konferansa 16 ülkeden (Batı Avrupa, Amerika ve Avusturalya) 200'e yakın seçkin politikacı, hukukçu, bilim adamı, yazar ve gazeteciler katıldı.

Konferansta yapılan tartışmalar sonucunda bugün hala günceliğini koruyan "Kürdistan'da İnsan Hakları Üzerine Bremen Deklarasyonu" yayınladı. Söz konusu deklarasyonda Kürdlerin temel talepleri dile getiriliyor, konuyla ilgili uluslararası kurum ve kuruluşlar duyarlı davranmaya davet ediliyor ve BM Örgütü'nden "uluslararası hukuk kuralları, halkların hak eşitliği ve kaderlerini özgürce belirleme hakkı ilkeleri çerçevesinde Kürt halkının durumunu acil olarak gündeme alması" talep ediliyordu.

Kürdistan'daki hak ihlalleri konusunda birçok rapora imza atan, insan hakları konusunda düzenlenen toplantı ve konferanslara katılarak Kürdistan'da yaşanan hak ihlallerinin teşhir edilmesine önemli katkılar sunan Kürdistan İnsan Hakları girişimi, 1991'de, o tarihte Batı Almanya'nın başkenti olan Bonn'da uluslararası bir konferans düzenledi. Bremen Konferansı'nın devamı olarak düzenlenen ve birçok ülkeden tanınmış politikacı, hukukçu ve insan hakları savunucusunun katıldığı Bonn Konferansı aynı zamanda merkezi Bonn'da olan Uluslararası Kürdistan İnsan Hakları Derneği (IMK)'nin kuruluş konferansı oldu.

IMK, Kürdistan'daki insan hakları ihlalleri ile ilgili birçok önemli çalışmaya imza attı, konferanslar, seminerler düzenledi, katıldığı konferanslarda Kürdlerin insani haklarının savunucusu oldu, Türk devletinin Kürd halkına uyguladığı baskı ve zulmü uluslararası kamuoyundan teşhir etti.

Legalleşme Süreci

Daha önce de belirttiğimiz gibi illegalite Partimizin tercihi değildi. Kurulduğu dönemin şartlarından dolayı PSK illegal örgütlendi. Ancak kendi adı ve programıyla legale çıkma ve mücadeleyi legal alanda sürdürme her zaman gündemimizde oldu.

Legalleşme konusu, 1995 yılından itibaren yaptığımız kongrelerde gündeme geldi. Yapılan değerlendirmelerde şartların legalleşmeye uygun olmadığı sonucunda varılarak illegal yapının sürdürülmesine karar verildi.

2014 yılında yapılan 10. Kongre'miz esas olarak legalleşme konusunun tartışıldığı ve konunun sonuçlandırıldığı bir kongre oldu.

Geçen zaman içinde Türkiye ve bölgede önemli gelişmeler gündeme gelmişti. Türkiye, AB üyeliğine ilişkin başlattığı süreçte demokrasi konusunda bazı olumlu adımlar atmıştı. Kürt meselesi bağlamında bir çözüm süreci başlatılmıştı. PKK ile silahların susturulması konusu gündeme gelmişti. Türkiye ile Güney Kürdistan Hükümeti arasındaki ilişkiler olumlu bir seyir izliyordu. Kongre öncesinde ve esnasındaki tartışmalarda söz konusu gelişmeler konusunda genel bir uzlaşa sağlandı. Bütün tartışma ve etkileşimler ışığında 10. Kongre'de yapılan oylama sonucunda PSK'nin legale çıkması kararı alındı. 10 Kongremiz ayrıca legalleşme için bir yol haritası çizdi ve kongrede seçilen Merkez Komitesi'ni (MK) bu işle görevlendirdi.

PSK Merkez Komitesi 10. Kongre’de alınan legalleşme kararı için bir yol haritası hazırladı ve bu doğrultuda 30 Mayıs 2016 tarihinde PSK’nin legal kuruluşunu gerçekleştirdi.

30 Mayıs sonrası Partimiz için yeni ve farklı bir dönem başlamıştı.

Partimiz, legale çıktıktan sonra da aynı anlayışla mücadelesini sürdürdü; sürdürüyor. Kürdistanı yapıyor. Kürd sorununun barışçıl çözümündeki ısrarımız, demokratik mücadele ve sivil toplum çalışmalarına verdiğimiz önem artarak ve renklenerek devam ediyor.

PSK Kuzey Kürdistan’ın çok renkli çok sesli yapısının bilincindedir. Kürd yurtsever güçlerin ortak hedefler etrafında oluşturacakları işbirliği ve verecekleri ortak mücadelenin, Kürd sorununun çözümündeki anahtar rolünü biliyor ve buna uygun davranıyor.

Son 8 yılda Kürdistan partiler ve siyasi yapılarla, geniş tabanlı işbirliği oluşturmak için, “5 Qolî, 4 Qolî, 3 Qolî” diye bilinen çalışmalarımız, şimdilik kalıcı sonuç vermese de gelecek için olumlu bir zemin hazırladı.

Kürd dili ve kimliğinin tanınması ve Anayasal güvencelere kavuşturulması, Kürdçe’nin eğitim ve resmi dil olarak kabul edilmesi, TC’nin imzaladığı uluslararası anlaşmalara Kürd sorunu ile ilgili koyduğu çekinceleri geri alması, idam edilen Kürd liderlerinin mezar yerlerinin açıklanması, Türkçeleştirilen Kürdçe isimlerin geri verilmesi gibi ulusal demokratik talepler, Kuzey Kürdistan’daki tüm siyasi parti ve yapıların ortak amaçları haline gelmiş durumdadır. Partimiz bu taleplerin hayat bulması amacıyla en geniş ölçekteki Kürd yurtsever hareketinin birliği için samimi ve kararlı bir tutum içindedir.

PSK, legal süreçteki son sekiz yılında Türkiye’de yapılan yerel ve genel seçimlerde taraf oldu, tarafını demokrasi ve değişimden yana belirledi. Seçim zeminini ulusal demokratik taleplerin dile getirilip yaygınlaşması için kullandı, 2019 yılında yapılan yerel seçimlerde PAK ile birlikte bağımsız adaylar çıkardı.

PSK’nin diğer parçalara ilişkin ulusal sorumluluk ve yapıcı tutumu devam ediyor, bu parçalardaki siyasi örgütlerle olan sıcak ve samimi ilişkisini sürdürüyor.

PSK, diğer Kürdistan yapılarla birlikte 25 Eylül 2017’de gerçekleştirilen Kürdistan Bağımsızlık Referandumu için bir destekleme komitesi oluşturdu. Komite referandumu Kuzey Kürdistan ve Türkiye’de tanıtmak, destek bulmak amacıyla toplantılar yaptı, konferanslar düzenledi, Türkiye’deki siyasi partileri, etkin demokratik kitle örgütlerini ziyaret etti.

PSK, Kürdistan ve Türkiye’de yaşanan her siyasi gelişmeye ilişkin tavrını belirledi, kamuoyu ile paylaştı ve gerekli girişimlerde bulundu.

PSK, bazen tek başına, bazen diğer Kürdistan yapılarla birlikte Newrozu kutladı, şehitler günü, Halepçe Katliamı, 1946 Kürdistan Cumhuriyeti’nin kuruluşu, 1 Eylül Dünya Barış Günü ile ilgili aktiviteler yaptı.

1974 yılını 1975 yılına bağlayan gece yola çıkan Özgürlük Yolu kervanı, birçok engeli aşarak, düşüp kalkarak kısa sayılmayacak inişli-çıkışlı bir yolu kat ederek bugüne ulaştı. Bugünden sonra da, kendini olayların merkezine koymadan, toplumumuzun çok renkli yapısının bilinciyle, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini büyütme kararlıdır.

PSK, Özgürlüğe akan nehre büyük bir coşkuyla güç ve enerji taşımaya devam edecektir.

PSK, zaferin ortak mücadele ve ulusal bir anlayışla kazanılacağına büyük bir inanç beslemektedir.

PSK, halkımızın 200 yıllık m¼cadele birikim ve mirasına yaslanarak ve d¼nyadaki değişim r¼zgarını arkasına alan özg¼rl¼kç¼, ulusal demokratik bir parti olarak, zafere kadar y¼r¼y¼ş¼ne devam edecektir.

D¼n olduğu gibi bug¼n ve bundan sonra da gerçekçi politikalarımız ve yoldaşlarımızın fedakârlığı en büyük güvencemiz olacaktır.

PSK'nin 50. Kuruluş yıldönümünde haklı bir gurur duyuyoruz.

Biz tarihin haklı tarafındayız.

Mutlaka kazanacağız.

Aęustos 2024

Adakale Sk. Ozkazanç Apt. No 18/7 Kızılay-Ankara Tel: 0 312 232 30 31

www.psk.org.tr psk-navend@hotmail.com